

1. Czy, w przypadku utworzenia miejsc w klubach młodzieżowych należy wykazać trwałość przez okres, odpowiadający okresowi realizacji projektu?

W przypadku klubów młodzieżowych nie ma konieczności zapewnienia trwałości przez okres odpowiadającemu okresowi realizacji projektu. Klub młodzieżowy nie jest traktowany jako placówka wsparcia dziennego zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Niemniej jednak w przypadku tej formy wsparcia należy monitorować wskaźnik *efektywności społecznej* oraz wskaźnik *liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna*. Celem standaryzacji pracy klubów IZ RPO przygotuje minimalny zakres realizacji wsparcia do stosowania przez wnioskodawców.

2. Jak należy interpretować trwałość miejsc świadczenia usług opiekuńczych?

Trwałość miejsc świadczenia usług opiekuńczych należy rozumieć jako gotowość pomiotu do świadczenia usługi co oznacza, że beneficjent (grantobiorca) musi być gotowy do świadczenia usługi o zakresie zbliżonym do usługi świadczonej w ramach projektu i podobnej jakości. W przypadku niewystąpienia popytu na te usługi nie ma konieczności zatrudnienia kadry, jednak w przypadku wystąpienia popytu na usługę (zgłoszenia się po usługę) kadra ta musi być zatrudniona, a tym samym usługa uruchomiona. Trwałość musi być zapewniona z innego źródła niż środki europejskie.

W przypadku usług opiekuńczych świadczonych stacjonarnie w formie m.in. klubów samopomocy, świetlic środowiskowych, trwałość dotyczyć będzie miejsca przeznaczonego dla jednej osoby w danym klubie, świetlicy tzn. liczymy liczbę miejsc równą maksymalnej liczbie osób, które jednocześnie mogą korzystać z usług np. w danej świetlicy.

3. Czy w ramach świetlic środowiskowych muszą być realizowane zajęcia rozwijające, co najmniej dwie z ośmiu kompetencji kluczowych?

Świetlica środowiskowa jest traktowana jako placówka wsparcia dziennego realizowana zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W *Wytocznych w obszarze włączenia społecznego* wskazano, iż m.in. w placówkach wsparcia dziennego w formie opiekuńczej obowiązkowo są realizowane zajęcia rozwijające co najmniej dwie z ośmiu kompetencji kluczowych wskazanych w zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (2006/962/WE):

- a) porozumiewanie się w języku ojczystym;
- b) porozumiewanie się w językach obcych;
- c) kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne;
- d) kompetencje informatyczne;
- e) umiejętność uczenia się;
- f) kompetencje społeczne i obywatelskie;
- g) inicjatywność i przedsiębiorczość;

h) świadomość i ekspresja kulturalna.

4. Czy w klubach młodzieżowych, świetlicach środowiskowych i klubach samopomocy należy wykazywać obligatoryjnie wskaźnik efektywności społecznej?

Zgodnie z Wytycznymi w obszarze włączenia społecznego wskaźnik efektywności społecznej mierzony jest wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które skorzystały z usług aktywnej integracji. W związku z powyższym w ramach wsparcia realizowanego w klubach młodzieżowych należy mierzyć wskaźnik *efektywności społecznej* oraz wskaźnik *liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna* u uczestników projektu. Natomiast w klubach samopomocy i w świetlicach środowiskowych wyżej wymienione wskaźniki nie są mierzone ponieważ wsparcie nie jest realizowane w ramach aktywnej integracji.

5. Jaka powinna być dolna granica wiekowa dzieci objętych wsparciem w ramach klubów młodzieżowych?

Dolną granicę wiekową dzieci objętych wsparciem w ramach klubów młodzieżowych na podstawie wieku, w którym dziecko rozpoczyna edukację szkolną, tj. 6-7 lat.

6. Do osób w jakim wieku należy kierować wsparcie w ramach aktywizacji społeczno-zawodowej?

Głównym elementem aktywizacji społeczno-zawodowej są działania z wykorzystaniem instrumentów zatrudnieniowych, co wiąże się koniecznością osiągnięcia określonych poziomów wskaźników programowych, tj. „Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu” oraz „Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek). W związku z faktem, iż zgodnie z zapisami *Zasad udzielania wsparcia na projekty grantowe* do realizacji ww. wskaźników nie są wliczane osoby, które nie ukończyły 18 roku życia w chwili wejścia do projektu, IOK rekomenduje, aby wsparcie z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej było kierowane do osób w wieku 18-65 lat.

7. Czy planując wsparcie w postaci pośrednika pracy i doradcy zawodowego w ramach klubów pracy, należy obligatoryjnie wykazać wskaźnik efektywności zatrudnieniowej?

Zgodnie z *Wytycznymi w obszarze włączenia społecznego* wskaźnik *efektywności zatrudnieniowej* mierzony jest wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które skorzystały z usług aktywnej integracji o charakterze zawodowym. W treści *Zasad udzielania wsparcia na projekty grantowe* wskazano, iż w ramach aktywizacji zawodowej są usługi trenera pracy, doradcy zawodowego. W przypadku, gdy w ramach klubów pracy realizowane są działania mające charakter instrumentów aktywizacji zawodowej, wówczas należy obligatoryjnie mierzyć efektywność zatrudnieniową.

Instytucja Organizująca Konkurs rekomenduje, aby formę wsparcia w postaci klubów pracy realizować w połączeniu z typem projektów odnoszącym się do aktywizacji społeczno-zawodowej. Istnieje wówczas możliwość zastosowania większej liczby instrumentów mających wpływ na osiągnięcie wskaźnika efektywności zatrudnieniowej.

8. Z uwagi na fakt, iż animator lokalny nie występuje w grupie docelowej, na jakich zasadach można zaplanować dla niego wsparcie? Jeżeli projekt objęty grantem dotyczyłby tylko i wyłącznie działań animatora (np. wynagrodzenie) nie można byłoby przypisać grupy docelowej do projektu.

Animator lokalny co do zasady nie jest uczestnikiem projektu, nie może otrzymać wsparcia np. szkolenia ze względu na sam fakt pełnienia funkcji animatora w projekcie. Wsparciem w ramach projektu objęci mogą być jedynie uczestnicy projektu tj. osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym a także ich otoczenie, o ile ich udział jest niezbędny dla skutecznego wsparcia osób zagrożonych.

Osoba zagrożona ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w ramach ścieżki aktywizacji społeczno-zawodowej, może uzyskać wsparcie zawodowe w postaci podwyższenia kwalifikacji, kompetencji czy umiejętności np. na animatora lokalnego, czy lidera lokalnego. Należy jednak pamiętać, iż usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym nie mogą stanowić pierwszego elementu wsparcia.

Animator/lider aktywności lokalnej oraz obywatelskiej może natomiast być zatrudniony jako personel projektu przez grantobiorcę w ramach realizacji działań wspierających rozwiązania w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej.

9. Czy wsparcie w ramach świetlic środowiskowych może być kierowane tylko i wyłącznie do osób niesamodzielnych.

Zgodnie z *Wytocznymi w obszarze włączenia społecznego* nie jest wymagane, aby uczestnikami świetlicy środowiskowej realizowanej jako usługa społeczna świadczona w środowisku lokalnym w kontekście usług wspierania rodziny, były jedynie osoby niesamodzielne. W przypadku tego wsparcia musi być obligatoryjnie spełniony warunek, zgodnie z którym w ramach działania 11.1 Włączenie społeczne na obszarze objętych LSR wsparcie może być udzielone osobom zagrożonym ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

10. Czy typy projektów można łączyć w ramach grantów?

IOK stoi na stanowisku, iż w ramach projektu objętego grantem jest możliwe łączenie typów/podtypów projektów, jeżeli jest to zasadne i celowe oraz mieści się w wartości grantu przypisanego do danego typu działań, tj. w przypadku grantu zakładającego wzrost aktywności społecznej – 50 tys. zł, a w przypadku grantu zakładającego efektywności zatrudnieniową – 150 tys. zł.

11. Czy otoczenie może być wliczane do wskaźników?

W przypadku objęcia wsparciem osób z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, należy założyć odpowiednie wskaźniki produktu i rezultatu dotyczące otoczenia np. wskaźnik produktu w brzmieniu: „Liczba osób z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie” oraz rezultatu w brzmieniu: „Liczba osób z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których nastąpił wzrost wiedzy lub umiejętności w zakresie wspierania osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym”.

12. Czy cały wkład własny można przenieść na grantobiorcę?

IOK dopuszcza rozwiązanie, w którym cały wkład własny zostanie przeniesiony na grantobiorców.

13. Czy w podsekcji C.1 Wniosku o dofinansowanie projektu należy wpisać dane ze strategii czy aktualne?

Wnioskodawca w podsekcji C.1 wniosku o dofinansowanie powinien uwzględnić dane aktualne, lecz w przypadku braku możliwości uzyskania ww. danych, należy wpisać dane ze strategii.

14. Na ile elastyczne są wartości wskaźników wskazane we wniosku i czy możliwa jest sytuacja, że dany wskaźnik zostanie ostatecznie usunięty z wniosku, jeśli nie będzie zainteresowania daną formą wsparcia?

Założenia dotyczące wartości docelowych wskaźników projektu co do zasady nie mogą ulegać obniżeniu. Jest to dopuszczalne w bardzo wyjątkowych sytuacjach losowych, których Beneficjent nie był w stanie przewidzieć tworząc założenia projektu, przy czym co do zasady brak zainteresowania konkretną formą wsparcia nie jest wystarczającą przesłanką do obniżenia wartości wskaźnika. Zapotrzebowanie na realizację poszczególnych form wsparcia beneficjent jest zobowiązany ustalić podczas diagnozy potrzeb dla realizowanego projektu, zaś na etapie realizacji projektu, w sytuacji wystąpienia problemów z rekrutacją grupy docelowej – szybko reagować i wprowadzać na bieżąco środki naprawcze mające na celu realizację pierwotnych założeń. Niemniej jednak z uwagi na wieloletni proces realizacji projektu grantowego, każdy przypadek będzie rozpatrywany indywidualnie biorąc pod uwagę założenia umowy ramowej, przyjętej Lokalnej Strategii Rozwoju oraz poziomy wskaźników założonych do realizacji w ramach Osi 11 RPO WK-P 2014-2020.

15. Czy jest jakieś ograniczenie liczby grantów możliwych do realizacji przez jednego grantobiorcę?

W ramach Osi 11 RPO WK-P nie założono żadnych limitów ani ograniczeń dotyczących liczby projektów objętych grantem możliwych do realizacji przez jednego grantobiorcę. Natomiast możliwe jest ograniczenie przez LGD liczby składanych wniosków o powierzenie

grantu w ramach warunków udzielenia wsparcia zamieszczonych w ogłoszeniu o naborze wniosków.

16. Kiedy dokumentem do weryfikacji spełnienia kryterium w ramach rekrutacji może być oświadczenie a kiedy zaświadczenie?

Co do zasady dokumentem do weryfikacji spełnienia kryterium w ramach rekrutacji powinno być zaświadczenie. W przypadku braku możliwości uzyskania ww. dokumentu kryterium należy weryfikować na podstawie oświadczenia.

17. Czy wartość wskaźnika zawsze jest równa liczbie niepowtarzających się peseli?

Wartość wskaźnika produktu *Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym* założona w ramach projektu grantowego oraz w Lokalnej Strategii Rozwoju zawsze jest równa liczbie niepowtarzających się numerów PESEL.

18. Czy stosować podręcznik w obecnej formie czy poczekać na aktualizację?

Wnioskodawca zobligowany jest do stosowania aktualnego podręcznika jako załącznika do SZOOP.

19. Czy wkładem własnym w projekcie może być wkład pieniężny publiczny?

Wkład własny może być wniesiony w każdy sposób dopuszczony przez *Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014 – 2020*, w tym w formie: pieniężnej prywatnej, pieniężnej publicznej, niepieniężnej prywatnej, niepieniężnej publicznej. Na etapie przygotowania projektu grantowego rekomenduje się, aby wkład własny był określony jako własny prywatny ze względu na formę prawną LGD - stowarzyszenia i tryb wyboru, w którym nie jest aktualnie wiadome, jaki grantobiorca zostanie wybrany i w jakiej formie wniesie wkład własny. Na etapie realizacji projektu grantowego będzie wymagana aktualizacja wniosku grantowego w związku z faktyczną formą wniesionego wkładu własnego przez grantobiorców.

20. Czy osoby zatrudnione w ramach subsydiowanego zatrudnienia realizują wskaźnik efektywności zatrudnieniowej?

Tak, osoby zatrudnione na podstawie subsydiowanego zatrudnienia, które przeszły ścieżkę aktywnej integracji społeczno – zawodowej mogą być ujęte we wskaźniku efektywności zatrudnieniowej w przypadku, gdy zostaną spełnione warunki dotyczące źródeł weryfikacji wskaźnika określone w *Zasadach udzielania wsparcia na projekty grantowe* oraz subsydiowane zatrudnienie nie będzie współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

21. Co powinna zawierać umowa/porozumienie o współpracy z OWES. W jaki sposób będzie podlegało kontroli kryterium dotyczące współpracy z OWES?

Umowa/porozumienie o współpracy z OWES powinna być na tyle precyzyjna, aby z zapisów w niej zawartych wynikał zakres i zasady współpracy LGD z OWES w tym zakresie i zasady realizacji wspólnych inicjatyw lokalnych na rzecz ekonomii społecznej oraz budowania partnerstw na rzecz ekonomii społecznej, zgodnie z brzmieniem kryterium.

22. Czy w systemie SL2014 formy wsparcia dla uczestników projektów grantowych będzie można wpisywać do kategorii „inne”, czy będzie wymagany szczegółowy podział form wsparcia, zgodnie z Podręcznikiem Beneficjenta w ramach EFS?

Wymagany będzie szczegółowy podział form wsparcia zgodnie z Podręcznikiem Beneficjenta SL2014. Do kategorii „inne” przypisujemy formy wsparcia, których nie da się przypisać do zdefiniowanych kategorii.

23. Czy zaproponowany w *Zasadach udzielania wsparcia na projekty grantowe* katalog możliwych do realizacji działań jest katalogiem zamkniętym?

Katalog możliwych do realizacji działań określony w *Zasadach udzielania wsparcia na projekty grantowe* jest rekomendowanym przez IOK rodzajem wsparcia w ramach poszczególnych typów określonych w *Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych RPO WK-P na lata 2014-2020* i nie stanowi katalogu zamkniętego. Niemniej jednak planując inny rodzaj wsparcia niż określony w ww. *Zasadach* należy każdorazowo rozważyć jego zasadność i adekwatność z punktu widzenia możliwości do realizacji typu operacji oraz celu szczegółowego, jakim jest „Wzrost aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju”, a także wskaźników koniecznych do osiągnięcia w ramach projektu oraz LSR.

24. Czy źródłami pomiaru wskaźnika „Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna” mogą być opinie trenerów prowadzących zajęcia, doradców?

Tak. Źródłami pomiaru postępu w procesie aktywizacji społecznej i zmniejszenia dystansu do zatrudnienia po zakończeniu udziału w projekcie uczestnika, w szczególności w zakresie wzmocnienia motywacji do pracy po projekcie, zwiększenia pewności siebie i własnych umiejętności czy poprawy umiejętności rozwiązywania pojawiających się problemów, mogą być opinie trenerów prowadzących zajęcia lub doradców. Opinia winna zawierać informacje o uczestniku w momencie rozpoczęcia otrzymywania wsparcia oraz opisywać zmianę na zakończenie udziału w projekcie.

25. Czy projekt objęty grantem musi być skierowany wyłącznie do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym i/lub ich otoczenia zamieszkałych na terenie objętym LSR?

Tak. Projekt objęty grantem musi być skierowany do osób zamieszkujących w rozumieniu Kodeksu cywilnego na terenie objętym LSR w ramach, którego realizowany jest projekt. Oznacza to, iż osoby uczące się lub pracujące na terenie objętym LSR, bez spełnienia warunku zamieszkania, nie mogą być objęte wsparciem w ramach danego projektu.

